

SOKSZOROSÍTÓ IPAR

A BUDAPESTI SOKSZOROSÍTÓK IPARTESTÜLETE HIVATALOS LAPJA

MEGJELENIK MINDEN 10-ÉN ÉS 25-ÉN
BUDAPEST. 1944. JÚLIUS HÓ 10-ÉN

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: V., SZEMÉLYNÖK-UTCA 16.
ELŐFIZETÉSI ÁRA EGY ÉVRE 7 P. TAGOK A LAPOT INGYEN KAPJÁK



János-ünnepélyi emlék

Most, amikor a világháború végső szakaszába lépett és keleten, nyugaton, délen eddig soha nem tapasztalt mértékben lángolt fel a harc, ebben a sorsdöntő időben köszöntött ránk az immár ösidők óta divó, patinás emlékü ünnepségünk: a János-ünnepély. Nagyon csendesen ülte meg a világ nyomdászása ezt a nevezetes napot, amelyet a könyvnyomtatás nagymesterének, Gutenberg János emlékére állítottak kései ivadékai. Elmaradtak a baráti összejövetelek, a kedves kollégiais találkozók, amelyen az emlékezés varázspáripáján vissza lehetett vágatni a múltba, abba a dicső világba, amikor még fiatalok voltunk és több volt bennünk a megértés és lelkesedés a szakmai élet szépsége iránt. Beszélni lehetett a külföldi tapasztalatok szakmai gazdagodásáról, fejlődő mesterességünk újabb eredményeiről, mindennapi bajainkról, melyek a békeidők gondtalanak látszó napjaiban is örökös küzdelmet, örökös harcot jelentettek mindnyájunk számára.

A János-ünnepély mindenkoron felejthetetlen szépségű megnyilatkozása volt az egyetemes nyomdászáság tradícióápolásának, már csak azért is, mert ezen a napon az emlékezés visszavarázsolta a múltat, azt az időt, amikor a mozgatható betű megteremtésének isteni szikrája lángalobbanította a világot és világosságot, áldó fényt árasztott az évszázados sötétségben. Akaratlanul is Gutenberg nagymesterünk élete, nagy műve: a könyvnyomtatás szövődött a meghitt ünnepségbe, komoly és tiszteletet parancsoló hangot lopva bele a vidám és önfeledten ünneplő közönségbe.

De a csendes poharazgatás nyomán hamarosan kivirult ilyenkor a derű piros virága és a komoly mondanivalót felváltották azok a megemlékezések, amelyek a nagy feltaláló magánéletéből merítették tárgyukat és amelyek a komoly, elmélyülő tudóst másik oldaláról mutatják be. Legendák hangzottak el a jókedélyű Gutenberg Jánosról, a mulatós,

Nyomda a romok közt

Július 2-a szomorú történelmi emlékké magasztosult a magyarság életében. Ezen a ragyogó, verőfényes vasárnap délelőttön Budapest fölé szabadultak az emberi lelkiismeretlenség szellemei, hogy irgalom és válogatás nélkül ránkiszórják a legszörnyűbb halál tüzes golyóit, mindent elpusztító bombáit. A város lüktető életén, zöldfasoros utcáin, terein, parkjain a halál gyilkos lehellete száguldott végig és nem kímélte sem a palotákat, sem a dolgozó nép apró házeit, kunyhóit. Nagy értékek, komoly vagyonok mentek veszendőbe és ömlött a drága magyar vér a kíméletlen pusztítás, a gyilkos rombolás nyomán.

Ez a pusztító vész, a mindent megsemmisíteni akaró rombolásnak ezek a modern ördögei dúltak fel és semmisítettek meg mindent, amit az emberi élet, a dolgozó kéz munkája, verejtéke épített fel, alkotott meg sokszor egy egész életen keresztül. Így jutottak el a Nyugati pályaudvar egyik csendes kis utcájába is, ahol a hatalmas bérházak egyikében talált hajlékot T. Gy. könyvnyomtatómester officinája is.

Az udvar belső része két találatot kapott és ezáltal a felső emelet-sorok rázuhantak a földszinti lakásokra, udvarra, folyosóra. A robbanás hatalmas ereje falevel módjára tépte fel a kis nyomda udvari kijárat ajtaját és orkán módjára sepert végig a berendezésen. A falak megrepedtek, a vakolat lehullott, mindent ellepelt a mészpor, a homok és a korom.

Ahogy betekintek a felszakított ajtón, a pusztulás megdöbbentő képe tárul előm. Mintha egy láthatatlan kéz pillanat alatt összekeverte volna varázskalapjában ezt a kis nyomdaműhelyt: betűk, festékdobozok, gépek, megszámlálhatatlan mennyiségű papírlapok hevernek itt nagy összevisszaságban. Úgy néz ki a nyomda, mint egy ösidőktől ittmaradt cifra szemétdomb, amelyhez a patinát a gépekre, dobozokra, szertehullott betűkre és szerszámokra ráakódott finom mészpor szolgáltatta volna.

A karzatlan helyetfoglaló szedőterembe felmenni nem lehet, mert felő, hogy leszakad. Első látásra azt hinné az ember, itt nincs is komoly baj. Csak hosszabb megfigyelés után látni, hogy a regálisok és szekrények kissé egymásra borultak, régi jóbarátok módjára szinte egymásra dőltek ebben a részegítően rájukszakadó csendességben. Tragikomikusan hat, ahogy egyik petit-szekrényben összekeverve egymás mellett fekszenek valamelyik fiókszekrény címbetűi, mintha gondos kezek helymegtakarítási okokból válogatták volna így össze őket.

Szomorú szívvel búcsúzunk Gutenberg rombadólt kis templomától, amelyben a munka dalát elhallgattatta a robbanás zaja, az összeomló épületek hatalmas robaja. Úgy érezzük, hogy itt nemcsak egy ház, egy kis nyomdaműhely omlott össze, hanem a nyugati civilizációba vetett hitünk is, maga alá temetve a békés emberek lakhelyén kívül a kultúrát és világosságát terjesztő olombetű otthonát is.

Ezekben a megpróbáltatásteljes és súlyos napokban akaratlanul is eszünkbe jut a veszélyközösség sokat vitatott gondolata, amely kérdésről a közelmúltban oly sok szó esett. Az egymás megsegítésének szükségessége talán sohasem volt annyira aktuális a magyar könyvnyomtatómesterek körében, mint éppen most, amikor már egészen közel jutottunk iparunk megsemmisítésének lehetőségéhez. A veszély perceiben tehát erősen össze kell fogniok iparüzőinknek, hogy közös akaratral, közös segítséggel át tudják vészelné azt az időt, amely a szebb, a boldogabb jövőbe vezet.

A munkaviszony egyes kérdéseinek szabályozása

Az évenkénti fizetési szabadságra vonatkozó rendelkezések hatálya kiterjed a vállalatban állandóan csupán egy vagy két alkalmazottat foglalkoztató kisiparos alkalmazottjára is. Rendelkezés alapján fizetési szabadságot első ízben annak az alkalmazottnak kell adni, aki az 1944. év folyamán bármikor egyévi folytonos szolgálatot betöltött. A fizetési szabadság legrövidebb 1937. évi január hó 1. napjától eltelt szolgálati időt kell számításba venni.

A fizetési szabadsághoz való igény előfeltételeként az 1937. XXI. tc.-ben megszabott szolgálati idő folytonosságát nem érinti a munkának évenként legfeljebb három hónapot meg nem haladó olyan megszakítása, amely betegség, baleset vagy az alkalmazott személyén kívül álló körülmény folytán, valamint a munkának hat hónapot meg nem haladó olyan megszakítása, amely az alkalmazottnak katonai szolgálatra történt bevonulása folytán következett be, úgyszintén a munkának tizennégy munkanapot meg nem haladó olyan megszakítása sem, amelyre az alkalmazott az egyéni vagy családi életében felmerült egyéb körülmény folytán önhibáján kívül kényszerült.

A munkaadó köteles alkalmazottjának illetékét szabadsága egész tartamára megfizetni, mégpedig általában ugyanazt az illetményt, mint amit akkor kapott volna az alkalmazott, ha a szabadság tartama alatt szokásos munkáját teljesítette volna. A szabadság tartamára fizetendő járandóság kiszámítása szempontjából illetményeken az alkalmazott törzsfizetését, bérét, lakáspénzét, valamint a jogszabály, megállapodás, szokás vagy gyakorlat alapján járó fizetési, illetőleg bérpótlék címén fizetett illetmények is, de a remuneráció és a hasonló, hosszabb időközökben esedékes juttatások e rendelet szempontjából rendszeres pótlékként számításba nem jönnek. Ha az alkalmazott illetményei a szabadság megkezdését megelőző tizenkét hét alatt változók voltak, akkor az alkalmazott részére a szabadság megkezdését megelőző tizenkét hétre kifizetett összes illetményeinek a tizenkét hét egy-egy munkanapjára eső átlagösszegét kell a szabadság minden egyes napjára megfizetni.

Ha azonban a szabadság megkezdését megelőző tizenkét hét alatt az alkalmazott illetményei hatósági rendelkezés következtében emelkedtek, akkor a hatósági rendelkezés hatálybalépésének napjától a szabadság megkezdéséig eltelt időszakra kifizetett összes illetményeinek az említett időszak egy-egy munkanapjára eső átlagösszegét kell a szabadság minden egyes napjára megfizetni. Ha pedig az előbbi mondatban említett átlagösszegnél a szabadság megkezdését megelőző tizenkét hét alapján számított átlagösszeg nagyobb, a szabadság minden napjára a nagyobb átlagösszeget kell megfizetni.

A szabadságra járó illetmények kiszámításánál a természetben nyújtott szolgáltatások értékét is számításba kell venni, ha a munkaadó azokat a szabadság tartama alatt természetben nem tartja az alkalmazott rendelkezésére.

Ha a munkaadó az alkalmazottnak a szabadságidő tartamára járó illetményeket nem fizette ki a szabadság megkezdése előtt, úgy köteles azt a nála szokásos bérfizetési napokon az ezekhez igazodó részletekben kifizetni és, ha az alkalmazott nem abban a községben (városban) tölti szabadságát, ahol a munkahelye van, a munkaadó az illetmények részleteit az említett esedékesség szerint postán köteles az alkalmazott címére megküldeni.

Ha a fizetési szabadságra igényt adó szolgálati év eltelte után, de még a szabadság megadása előtt a szolgálati viszony megszűnik, a munkaadó köteles a szabadság tartamára járó illetményeket az alkalmazottnak a szolgálati viszony megszűnésekor azonnal kifizetni.

Ezt a rendelkezést az alkalmazott katonai szolgálatra bevonulása esetén is alkalmazni kell, még ha ezzel a szolgálati viszonya nem is szűnik meg.

Az előző bekezdésben foglalt rendelkezéseket nem lehet alkalmazni, ha a szolgálati viszonyt a munkaadó azonnali hatályú felbontásra jogosító olyan ok alapján szünteti meg, amelyért az alkalmazott felelős.

Ez a rendelet 1944. évi június 24. napján lépett hatályba.

fiatal legényről, aki bizony szerette a társaságot, a bort, no meg szép lányokat. Apró kis történeteket hallhattunk arról, hogy komoly munkálkodása során is milyen mélyen benne élt a tréfa és a humor iránti érzék. Gyakran sziporkáztatta ötletes elgondolásait, elnős megjegyzéseit, amelyeknek néha több volt a fullánkja, mint a méze.

Talán innen van az, hogy a sors különös kegye a komoly és szent hivatással együtt istenáldotta természetét is átplántálta a kései utódokba, akikben a móka és humor iránti érzék máig is eleven erővel él.

Szépek, kedvesek, egybeforrasztó erejük voltak ezek a minden esztendő júniusában megismétlődő János-ünnepélyek, azért fekszenek olyan közel szívéinkhez. Gutenberg János emlékének ez az évszázados tisztelete és megünneplése nemcsak egyedülálló jelenség valamennyi ipari foglalkozás között, de kétségtelen jele annak is, hogy a nyomdászat világhírűvének ő rakta le alapjait.

Ha ezidén Gutenberg templomaiban nem jelenhettek meg a mozgatható betűk hálaadó istentiszteletét jelentő János-ünnepély-plakátok, lelünkben annál mélyebbről tört utat a hála, az elismerés, az őszinte szeretet érzete nagy mesterünk emléke iránt. Hisszük azonban, hogy jövő esztendőre a magyar könyvnyomtatómesterekkel együtt a világ valamennyi könyvnyomtatója egyformán hódolhat majd nagy-nagy tanítómesterének: Gutenberg Jánosnak. Z. Gy.

Rendelet a zsidók üzlethelyiségeinek hasznosításáról

A m. kir. minisztérium a honvédelemről szóló rendelet felhatalmazása alapján a következőket rendeli:

1. §. (1) Ha nemzsidó iparos (kereskedő) üzlet- vagy üzemhelyisége légitamadás okozta megrongálás miatt használhatatlanná vált, vagy ha az iparos (kereskedő) régi üzlethelyiségében iparát (kereskedését) azért nem tudja folytatni, mert az üzlethelyiség a zsidóknak lakóhelyül kijelölt területen van, az elsőfokú iparhatóság az iparos (kereskedő) részére üzlethelyiséget vehet igénybe azok közül az üzlethelyiségek közül, amelyeket a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter rendelete értelmében be kellett zárni.

(2) Erre a célra az iparhatóság olyan üzlethelyiséget vehet igénybe, amely üres, vagy amelyben lévő áru- és anyagkészletet, valamint a berendezési és felszerelési tárgyakat más megfelelő helyiségbe lehet szállítani és ott lezárni; igénybe lehet venni továbbá az üzlethelyiségeknek egy részét is abban az esetben, ha az üzlethelyiségnek igénybe nem vett részében az üzlethelyiségben volt áru- és anyagkészletet, valamint berendezési és felszerelési tárgyakat az üzlethelyiség elkülöníthető más részében megfelelően el lehet helyezni és lezárni. Ha az iparhatóság áru- vagy anyagkészletet, valamint berendezési vagy felszerelési tárgy elszállítását rendeli el,

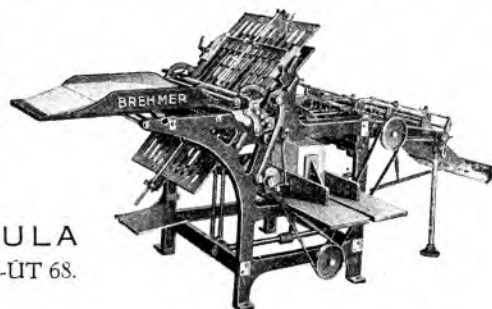
BREHMER HAJTOGATÓGÉPEK

félautomata és teljesen automatikus kivitelben készülnek.

Késnélküli, valamint kombinált táska-typusok, percenkénti 100 m papirsebességig.

Kérjen ajánlatot a magyarországi képviselőtől:

KAUFMANN GYULA
BUDAPEST, VII. ARÉNA-ÚT 68.
Telefon: 421-736.



az elszállított tárgyakról leltárt kell készíteni, amelynek egy példányát az illetékes pénzügyigazgatásának kell elküldeni.

(3) Az üzlethelyiség igénybevételénél irányadó szempont, hogy az igénylő olyan üzlethelyiséget kapjon, amely a korábbi üzlethelyiség méreteinek és jellegének megfelel és lehetőleg azonos üzletág céljaira szolgál.

(4) Ha ugyanarra az üzlethelyiségre többben jelentenek be igényt, a jelen § (3) bekezdésében, továbbá a 3. §. (2) bekezdésében megállapított irányelvek megfelelő alkalmazásával kell az üzlethelyiséget igénybe venni.

2. §. Üzlethelyiségre az 1. §. alapján nem tarthat igényt, akinek ugyanazon város (község) területén több üzlethelyisége és ezek között legalább egy olyan üzlethelyisége van, amely nem vonható az 1. §. (1) bekezdésében foglalt rendelkezés alá.

3. §. Ha a 1. §-ban meghatározott jelentkező nincsen, az iparhatóság ipar (kereskedés) folytatása céljából igénybevehet az 1. §. hatálya alá eső olyan üzlethelyiséget, amely üres, vagy amelyben áru- vagy anyagkészlet nincsen és az üzlethelyiségben lévő berendezési, továbbá felszerelési tárgyakat az üzlethelyiséghez tartozó vagy más alkalmas helyiségbe lehet szállítani és elzárni; igénybe lehet venni továbbá az olyan üzlethelyiséget is, amelyre vonatkozó bérleti szerződés a zsidók ipari (kereskedelmi) tevékenységének korlátozására vonatkozó valamely jogszabályban foglalt rendelkezés következtében megszűnt. Ha az iparhatóság berendezési vagy felszerelési tárgy elszállítását rendeli el, az elszállított tárgyakról leltárt kell készíteni, amelynek egy példányát az illetékes pénzügyigazgatásának kell elküldeni.

(2) Az (1) bekezdés alapján elsősorban olyan személy javára kell üzlethelyiséget igénybevenni, akinek iparjogosítványa már van és eddigi ipari (kereskedelmi) tevékenységével bizonyosságot tett szakmai megbízhatóságáról. Figyelembe kell venni továbbá a közszükséglet megfelelő kielégítésének biztosítását, valamint azt, hogy a lehetőséghez képest az új bérlő ugyanolyan ipart (kereskedést) üzzön mint elődje, úgyszintén azt is, hogy az arra érdemes iparosok (kereskedők) fogalmasabb helyen jussanak üzlethelyiséghez. Egyébként egyenlő jogosítottak közül előnyt kell biztosítani a harctéri szolgálatot teljesítőnek, a hadigondozottnak, a családosnak, a családosok közül előnyben kell részesíteni azt, akinek nagyobb családja van.

4. §. A bérbeadó, illetőleg a tulajdonos és a kijelölt iparos (kereskedő) közötti jogviszony tekintetében a bérletre fennálló jogszabályok irányadók. A kijelölt iparos (kereskedő) a bérbeadónak a korábbi bérlő által fizetett bérösszeget köteles fizetni attól a naptól kezdve, amely napon az üzlethelyiséget elfoglalta. Az üzlethelyiség egy részének igénybevétele esetében, továbbá ha a korábbi bérlő bért nem fizetett, avagy valamilyen oknál fogva (rokoni kapcsolat, stb.) a helyben szokásos bérnél kevesebb bért fizetett, valamint ha az üzlethelyiséget lakással együtt bérelte és a bérösszegnek az üzlethelyiségre eső része nem volt külön megállapítva, az üzlethelyiség bérét az iparhatóság állapítja meg. A bér összegét az üzlethelyiség egy részének igénybevétele esetében az igénybevett üzlethelyiség és az igénybe nem vett üzlethelyiségek közötti aránynak megfelelő, egyéb esetben pedig olyan összegben kell megállapítani, amilyen összeget a kérdéses városban (községben, kerületben) hasonló üzlethelyiség bérletéért fizetnek.

Egyöntetű egyengetés

Ezen a címen a svájci gépmester- és tömöntőszövetség központi vezetősége (Zürich W, Imfeldstrasse 88) számos ábrával kísért, nagyon alaposan és gondosan elkészített füzetet adott ki. Ezzel a füzetrel, amely a különböző borítási és egyengetési anyagok ismertetését is tartalmazza, olyan útmutatást kapnak a svájci ifjú gépmesterek és nyomók, hogy a különféle nyomóformák elkészítésénél a régi tapasztalatok alapján egységesen járhatnak el. Az egyöntetű egyengetésen azt az eljárást kell érteni, amely a különböző módoknál alapelveként érvényes és általánosságban alkalmazható. Nagyjában alig különböznek a nálunk használatos módszerek a füzetben ajánlott felépítésére, a nyomóhengerborítás összeállítására, a gyors- és tégelysajtó egyengetésére nézve a werk-, akcidencia-, lemez, illusztrációs és többszínnyomásos munkáknál. De vannak benne új eljárások is. Ilyen például, hogy borítási anyagnak a cellulozét ajánlja. A füzet értéke abban rejlik, hogy érdekes összehasonlításokra ad lehetőséget a német (és így a mi) és a svájci munkamódszerek között. A svájci nyomdaipar teljesítményei tudvalevően olyan elsőrangúak, hogy a svájci nyomtatástechnikába való bepillantás csak hasznos lehet.

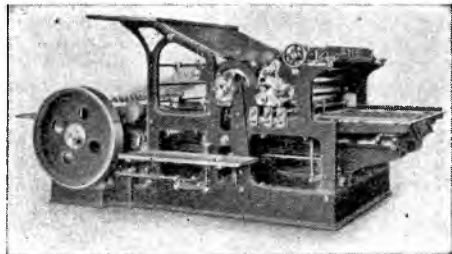
Az alábbiakban a füzetnek egy rövid fejezetét vesszük át, amely a tégelynyomósajtókon való speciális munkákkal foglalkozik:

Perforálás. Anyagnak a perforáláshoz acélléniát használnak, de ezeknek valamivel alacsonyabbnak kell lenniök a betűmagasságnál. Ha nem alacsonyabbnak, egyidejű perforálás és nyomás esetén összevágják a hengereket. A perforáló léniákat gondosan kell equalizálni. Ha a léniák egyenletesen nyomtatnak, üresen kell átengedni a borításon. Hogy a borításba való bevágódást elkerüljük, és a perforáló-léniáknak a szükséges nyomást megadjuk, azokat közvetlenül a borításon 2—3 tízedmilliméter vastagon celluloid-szalagokkal alá kell rakni. A szalagokat vízűveggel vagy acetonnal kell odaragasztani. A rendkívül engedékeny celluloid kifogástalan perforációt eredményez és nagymennyiségű nyomást bír el.

Stancolás és rovátkolás. Azok a formák, amelyek stancolás és rovátkolás (villezés) céljára állíthatók össze, vagy egész formaként szerelhetők be. Utóbbiak falemezbe vannak beleeresztve. A tégelyre biplasztal 0.8—1 milliméter vastag celluloidlapot ragasztunk. De rézlemez is ráerősíthető nagy sarokcsavarral, aminek az az előnye, hogy a tégely és rézlap között egyengetni lehet. A forma mögötti egyengetésnél nagyobb példányszám esetén az egyengetést szét kell vágni. Az egyengetést mérsékelt nyomásfeszítéssel kell végezni az árnyékolás irányában. A stancoló-léniáknak nem szabad olyan erősen nyomniök, hogy belevágódjanak a celluloid- vagy rézlemezbe, mert akkor a stancoló léniák eltompulnak. Ha a stancolással egyidejűen rovátkolnak is, a rovátkolás részére partícát kell készíteni. Ezt a következőképpen készítik: A rovátkoló-léniák mindkét oldalán kartont ragasztunk a rézlemezre. A kartont behajjtuk a végükön. Ezáltal keskeny csatorna képződik, amelybe a rovátkoló-léniát a papirost vagy kartont keresztülnyomja. A karton helyes vastagságát és a csatorna szükséges szélességét előbb egy lénián kell kipróbálni. Az illesztéket közvetlenül a celluloidlapra vagy a rézlemezre kell ragasztani.

Sajtónyomás (prégelés, domborítás). Borításként egyenletes vastagságú sajtószilánkkartont (press-spannkartont) használunk, amelyet bipéaszttal a nyomótégelyre ragasztunk. Hogy a karton egyenletes simaságú tapadását elérjük, egy betűmagas zárófát zárunk és a tégelyt nyomásra forgatjuk. A patricák készítéséhez iszapkrétát, párizsi gipszet, pecsétviaszt, guttaperchát vagy Viktória-prégelőport használhatunk. A két elsőnek említett anyagot víz hozzátevéssel tesztaszterűvé formáljuk. Ezeknek a patricáknak a száradása meglehetősen sokáig tart. Pecsétviaszt és guttaperchát melegítéssel puhítunk meg és ez csakhamar meg-

VELOX GYORSSAJTÓK
AUTOLANG AUTOMATIKUS GYORSSAJTÓK



„VELOX” GYORSSAJTÓ

LÁNG L. GÉPGYÁR RT. BUDAPEST

Vezérképviselő: LÁNCZI LÁSZLÓ okl. gépészmérnök

BUDAPEST, V., VILMOS CSÁSZÁR-ÚT 60. TELEFON: 122—367.

keményedik, megszárad. A Viktória-préglőport spiritusszal péppé keverjük, azután egy darab postapapírosra kenjük és égetjük. Ezt a pasztát a papírossal fölfelé a tégelyre helyezük. A pecsétviasz és a Viktória-préglőpor használata esetén a formát a patrica készítésekor fölmelegítjük. A borításra erős levonatot készítünk a préglőlemezzel. Ezt a lenyomatot egy tézstáreggelen kenjük át, amelynek vastagsága a préglőlap mélysége szerint 0.5—1 milliméter. A tézstáreggelen fölé egy terpentinolajjal átitatott selyempapírosat teszünk és a prést erős nyomásban keresztülhajtjuk. Ez az első nyomás adja csak meg a préglés alapnyomatát. A tézstáreggelen ismételt fölkenése, selyempapíros fölvetése, terpentinolajjal való átkenése és sajtolása minden részletükben alakítja ki a préglőforma finomságait. A szeleken kinyomódó tézstáreggelenet gondosan eltávolítjuk. A patricát átragasztott selyempapírossal védjük meg. Az illesztéket a szokásos módon helyezük el. A préglést csak a patrica teljes megszáradása után kezdjük meg.

Az iparügyi miniszter a kisiparosságról

Az Ipartestületek Országos Központja nevében Nagy Antal felsőházi tag vezetésével, dr. Kovalóczy Rezső és dr. Szeghalmi László IPOK igazgatók tisztelgő látogatást tettek Szász Lajos dr. iparügyi miniszternél és Vasvári Lajos iparügyi államtitkárnál. Úgy a miniszter, mint az államtitkár teljes megértéssel fogadták az IPOK előterjesztéseit és hangsúlyozták, hogy az iparügyi kormányzat biztosítani kívánja a kisipari üzemeknek minél fokozottabb bevonását a haditermelésbe, melynek decentralizációja nem csupán iparpolitikai szempontból fontos, hanem honvédelmi jelentőséggel is bír. A kézművesiparosok gazdasági önállóságának fenntartása fontos nemzetpolitikai érdek. Az egész magyar kézművesipar megnyugvással fogadja ezeket a kijelentéseket.

A nehéz testi munkások jegyzékének módosítása és kiegészítése

A nehéz testi munkásoknak a 3900/1943. M. E. számú rendelet függelékében foglalt felsorolása a jelen rendelet függeléke szerint módosul, illetőleg egészül ki. Ehhez képest az élelmiszerellátás szempontjából nehéz testi munkásoknak azokat a munkásokat kell tekinteni, akiket a jelen rendelet függeléke felsorol.

Ez a rendelet az 1944. évi július hó 1. napján lépett hatályba.

A nehéz testi munkások felsorolása. I. Általában. 1. Teherhordó, szállító- és rakodómunkások, ideértve a nehéz tárgyakat testi erővel az üzemben belül hordó, szállító és rakodó munkásokat is.

III. Ipar. A) Általában. 8. Kézierővel dolgozó kazánfűtők és kazántisztítók. 9. Mindennemű kemencemunkások. 10. Gázgenerátoroknál dolgozó munkások. 11. Klórral klórszulfonsavval, technikai gázokkal (oxigén és hidrogén kivételével), kénnel, kénsavval, salétromsavval, lúgokkal, szalmiákszesszel, ólommal és nikotinnal dolgozó munkások. 12. Megmunkáló gépet nehéz darabokkal testi erővel kiszolgáló munkások, ha a nehéz darabokkal kiszolgálás hosszabb megszakítás nélkül történik.

J) Papírosipar. (XII.) 45. Fahántolók, facsiszolók. 46. Kőerdesítők.

L) Vegyészeti ipar. (XIV.) 54. Füstnélküli lőpor gyártásánál nitroglicerinnel dolgozó munkások. 55. Robbanószer- és lőszergyári munkások. 56. Ólom- és horganyfestékgyári munkások. 57. Zúzó- és őrlőmunkások. 58. Izzón folyó elektrolízisnél (alumínium) alkalmazott munkások. 59. Gázgyári retortáknál alkalmazott munkások.

N) Sokszorosító- és műipar. (XVI.) 70. Nyomdai gépmesterek. 71. Belső és tömöntők. 72. Kézi- és gépszedők.

5. §. Az iparhatóságnak az üzlethelyiség igénybevételére vonatkozó véghatározata ellen jogorvoslatnak nincs helye. Az új bérlő kijelölését azonban az illetékes miniszter felülvizsgálhatja és a bérlő kijelölése tárgyában hozott véghatározat megváltoztatásával más bérlőt jelölhet ki.

6. §. A jelen rendelet hatálya alá eső üzlethelyiséget elsőízben csak az iparhatóság engedélyével szabad bérbeadni. Ha az iparhatóság a kérvény benyújtásának napjától számított tizenöt nap alatt az érdekelteket a kérelem elutasításáról nem értesíti, az engedélyt megadottnak kell tekinteni. Az iparhatóság engedélye nélkül kötött bérleti szerződés semmis és az üzlethelyiség igénybevétele nem akadályozza.

8. §. Ez a rendelet június hó 10. napján lépett hatályba.

Bombakácosultaknak

Eddigi gyűjtésünk 9.265.50 P

Patria-nyomda személyzete 407.50 „

Összesen 9.673.— P

Hírek

„Aki a könyvnyomtatást feltalálta” címen Ziegler Gyula, testületünk h. jegyzője július 10-én, hétfőn 15.45-kor fenti címen felolvasást tartott a rádióban, Budapest I. hullámhosszán.

A sajtóügyek m. kir. kormánybiztosa a Budapesti Közlöny június 25-től július 5-ig a következő nyomdávalatalkok részére adott működési engedélyt:

Radó Jenő és Gyula nyomdának (vállalati vezető: vitéz Litvay Frigyes) július 31-ig, Merkantil-nyomdának (vállalati vezető: Rajcsányi [Trifán] Elemér visszavonásig, Officina kft. nyomdávalatalknak (vállalati vezető: Angermayer Károly) visszavonásig, Merkur-nyomdának (vállalati vezető: Bagits Nándor) július 15-ig és Schulcz Ignác és Fia nyomdának (vállalati vezető: Koperniczky Kornél) augusztus 10-ig.

Budapest székesfőváros rendőrfőkapitánya a termelési folytonosságnak és ezzel kapcsolatban a feltétlen munkafegyelem biztosítása érdekében felhívással fordult a közérdekű munkahelyen dolgozó munkavállalókhoz, hogy teljes odaadással folytassák munkájukat, munkahelyüket ne hagyják el, mert amennyiben ezt megtennék, úgy munkahelyükre vissza fogja vezetetni. Azok ellen pedig, akik a vállalt munkájuk végzését megtagadják, azt szándékosan hanyagul teljesítik, közérdekű és halaszthatatlan munka vállalását alapos ok nélkül megtagadják, vagy megrogzított munkakerülők, a honvédelmi törvénybe ütköző büntetés miatt bűnvádi eljárást indít s ezenfelül rendőrhatalósági őrizet alá helyezi.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
dr. Váradi Oláh László.

Kiadja a Budapesti Sokszorosító Ipartestülete, Budapest
Telefon: 114-907, 115-957.

Tipográfiai Műintézet (F.: Maretich J.) Bathory-u. 18.

Locilleux Ch. és Társa Rt.

A VILÁG LEGRÉGIBB NYOMDAFESTÉK GYÁRA

IRODA ÉS RAKTÁR: IV., FERENC JÓZSEF-RAKPART 27.
TELEFON: 269-635, 269-778. :: GYÁR: BUDAFOKON

Különlegességek: háromszinnyomó- és könyvkötő-festékek.



MAGYAR NYOMDÁSZ TÁRSASÁG

Hungarian Society of Printers

A kiadvány a Magyar Nyomdász Társaság által létrehozott

KÖNYVDIGITALIZÁLÁS

programja keretei között készült el.

Támogassa Ön is szakmai törekvéseinket,
tudjon meg többet Társaságunkról.

www.magarynyomdasz.hu/mnyt

Köszönjük támogatóinknak, tagjainknak,
akik hozzájárulásukkal, támogatásukkal
lehetővé tették a kiadvány
digitális formátumban
való megjelenését.

Őrizzük meg szakmai örökségünket!!